

Arvoisat Helsingin yliopiston psykologian koulutusohjelman johtoryhmä, lääketieteellisen tiedekunnan dekaani Risto Renkonen, opetusvaradekaani Tiina Paunio, opintoasiainpäällikkö Linnéa Lindh, Medicumin johtaja Eero Mervaala, rehtori Jari Niemelä ja vararehtori Sari Lindblom sekä Psykonetin puheenjohtaja Marianna Virtanen ja Psykologiliiton järjestökoordinaattori Katja Vähäkangas,

Opetus- ja kulttuuriministeriö on esittänyt korkeakoulutuksen aloituspaikkojen kokonaisvaltaista lisäämistä vuodesta 2021 lähtien. Helsingin yliopiston psykologian opiskelijoiden ainejärjestö Kompleksi ry:n huolena on, että psykologian koulutusohjelmassa aloituspaikkojen lisääminen ilman taloudellisen resurssin kasvattamista heikentää opetuksen laatua, viivästyttää opiskelijoiden valmistumista ja ylikuormittaa erityisesti kliinistä opetusta järjestäviä lehtoreita.

Psykologian perusopetukseen kuuluvilla kliinisillä kursseilla pienryhmäopetus on välttämätöntä, sillä näillä kursseilla harjoitellaan psykologin ammattitaidon keskeisimpiä osa-alueita: vuorovaikutustaitoja, kliinistä haastattelua ja psykologisen tapausjäsennyksen tekemistä aidoista potilastapauksista. Näiden taitojen oppiminen vaatii käytännön harjoittelua, keskustelua ryhmässä ja yksilöllistä palautetta. Näin ollen kliinisillä kursseilla ryhmäkokojen kasvattaminen johtaisi automaattisesti opetuksen tason laskuun. Lisäksi tapausseminaarikursseilla seurataan oikeita potilastapauksia kentällä työskentelevän psykologin ohjauksessa. Tämän järjestäminen yhteistyössä terveydenhuollon yksiköiden kanssa vie nykytilanteessakin paljon aikaa ja resursseja, eikä kursseille ole mahdollista ottaa nykyistä enempää opiskelijoita. Kaikki halukkaat eivät tälläkään hetkellä mahdu maisterivaiheen kliinisille kursseille: muodostuu jonoja, jotka viivästyttävät opiskelijoiden valmistumista. Jos opiskelijamäärää kasvatetaan, tilanne vaikeutuu entisestään.

Aloituspaikkojen lisääminen vaikuttaisi merkittävästi myös vuonna 2018 ensimmäistä kertaa järjestettyyn Psykologin työelämään tutustuminen -kurssiin, joka on koettu valtavana edistysaskeleena kliinisessä opetuksessa. Sopivien tutustumispaikkojen löytäminen kentältä kokonaiselle vuosikurssille on jo nyt ollut merkittävä ponnistus, ja opiskelijoiden määrän lisääminen johtaisi tulevaisuudessa kurssin vastuupettajan entistäkin suurempaan ylityöllistymiseen.

Opiskelijamäärän kasvaminen tekisi myös harjoittelupaikan löytämisestä entistä vaikeampaa, mikä viivästyttäisi opiskelijoiden valmistumista. Harjoittelu on pakollinen osa

psykologian maisterin tutkintoa, mutta harjoittelupaikan hankkiminen on opiskelijan omalla vastuulla. Harjoittelupaikoista on jo nyt pulaa ja erityisesti Helsingissä kilpailu on kovaa, sillä hakijoita on paljon muistakin yliopistoista. Tilannetta on yritetty helpottaa viime vuosina tehdyillä sopimuksilla ja keskitetyillä hauilla HUS:n, Helsingin kaupungin ja Terveystalon kanssa, mutta edelleen on opiskelijoita, joiden valmistuminen riippuu ainoastaan harjoittelupaikan saamisesta. Opiskelijoiden määrän lisääminen tekisi kilpailusta entistä kovempaa ja aiheuttaisi sen, että nykyistä harvempi opiskelija saisi tutkinnon suoritettua tavoiteajassa. Tämä taas on suoraan ristiriidassa sekä tiedekunnan tutkintotavoitteiden että opetus- ja kulttuuriministeriön päämäärien kanssa.

Jos aloituspaikkoja psykologian koulutusohjelmassa täytyy lisätä, lisäys tulisi tehdä suoraan maisterivaiheeseen sisään otettavien määrään. Näin muutos kuormittaisi kandidivaiheen opetusta mahdollisimman vähän. Aloituspaikkojen lisääminen mihinkään opintojen vaiheeseen ei kuitenkaan ole kenenkään etujen mukaista: tästä kärsisivät välittömästi sekä opiskelijat että henkilökunta, mutta merkittävimmät haitat näkyisivät vasta pitkällä aikavälillä terveydenhuollossa. Psykologian opiskelijoita koulutetaan laillistetuiksi terveydenhuollon ammattilaisiksi, ja edellä mainitut kliiniset taidot ovat välttämättömiä psykologin työssä. Jos opiskelijoille ei voida tarjota mahdollisuuksia kehittää näitä taitoja, tulevaisuudessa valmistuvien psykologien ammatillisessa osaamisessa tulee olemaan huomattavia puutteita.

Ystävällisin terveisin,

Kompleksi r.y.:n puheenjohtajisto ja edunvalvontajaosto,

Laila Ketvel, Emma Hakonen, Minea Antila, Enni Rasmus, Kaisa Krabbe ja Alma Suutari

Helsingissä 27.1.2020

